

MAANDBLAD

UITGEGEVEN DOOR HET NATUURHISTORISCH GENOOTSCHAP IN LIMBURG.

JEAN LAMBERT FRANQUINET.

De natuurlijke historie had in den loop der vorige eeuw in Limburg heel wat beoefenaars.

Onder hen mag met eere genoemd worden: Jean Lambert Franquinet.

En toch is de man bij de huidige Limburgers weinig of niet bekend als iemand, die indertijd 'n wetenschappelijk mensch is geweest.

Ouden van dagen te Maastricht weten U te zeggen dat Jean Lambert Franquinet apotheker was en woonde in de Groote Staat.

Vaag herinneren ze zich ook hoe hij „liefhebberde” in planten....

En toen 'k, verleden week, naar aanleiding der schenking, door de familie Franquinet gedaan aan onze Vereeniging, op kondschap uitging voor gegevens omtrent zijn leven, kon ik niks meer te hooren krijgen dan 't magere bescheid: „Jean Lambert Franquinet, ancien membre de la commission médicale du Limbourg, veuf de Mme Marie Cath. Everts, décédé à Maastricht le 16 Février 1872 à l'âge de 84 ans”.

Men wees er me daarenboven nog op dat hij vermeld staat in het Jaarboek van het Hertogdom Limburg, 1852, bl. 238, als „lid der commissie van geneeskundig onderzoek en toezicht”....

Dat was alles!

En toch verdient Jean Lambert Franquinet beter!

Verdient hij minstens in één adem genoemd te worden met zijn zoon, wijlen den schoolopziener Mr. G. D. Franquinet, in en buiten Limburg welbekend als geschied- en letterkundige.

Want de talentvolle zoon moge op zijn gebied méér gepubliceerd hebben, de vader was 'n be-gaafde stille, noeste werker, die als er sprake is van wetenschappelijke verdiensten voor Limburg, niet alleen mag maar moet in eere worden gehouden.

Ik vind op het oogenblik den noodigen tijd niet om Jean Lambert Franquinet te beschrijven gelijk hij waard is beschreven te worden.

Wil ook den tijd daarvoor benodigd niet vinden, wijl 'k meen te weten, dat 't glorieus verleden der Franquinet's op gebied van „schrijven” op heden met eere kan worden voortgezet door 'n lid dier familie zelve.

Aan piëteit voor den voorvader zal 't dat lid niet mankeeren.

Bang, dat we in Limburg, 'n eventueele publicatie van zijne hand, omtrent Jean Lambert Franquinet zouden beschouwen als „'n familiezwak”, behoeft dat lid niet te zijn.

Jean Lambert Franquinet is waard geëerd te blijven, althans geëerd te blijven in de wetenschappelijke, vooral natuurhistorisch wetenschappelijke wereld, al was 't alleen maar om wille zijner „Notice sur les Cryptogames des envi-

rons de Maastricht, lue à la scéance générale de la Société des Amis des sciences, lettres et arts du mois novembre 1833” — Notice welke zich thans bevindt in de bibliotheek van ons Genootschap.

Dit handschrift bevat kostelijke gegevens omtrent de Zuid-Limbursche Cryptogamen.

Willen de botanici weten wat er in 1850 op plantkundig gebied in Zuid-Limburg te vinden was, dan danken ze zulks alweer aan Jean Lambert Franquinet, die toen samenstelde 'n „Catalogue des plantes de l'herbier de J. L. Franquinet” (Cryptogames, Phanérogames, 2 deelen in Handschrift).

Voor nadere gegevens omtrent den botanicus J. L. Franquinet, verwijs ik naar: „Aanwinsten voor de Bibliotheek” in dit nummer van het Maandblad.

Ietwat in 't vak ingewijden zullen 't bij inzage daarvan, met mij wel eens zijn dat J. L. Franquinet's naam in eere dient gehouden te worden als botanicus.

Maar hij verdient zulks ook als iemand die zich bewogen heeft op astronomisch gebied.

Mocht onverhoopt geen gehoor worden gegeven aan den stillen wensch welke ik koester, dat J. L. Franquinet door iemand anders dan ik wordt beschreven en hem dan ook als astronoom de eere wordt gegeven, welke hem toekomt, dan kom ik bij tijd en leven op hem terug.

JOS. CREMERS.

MAN-VROUWELIJKE BERKEN EN HAZELAARS

Bij de familie der Napjesdragende gewassen komen, evenals bij die der Okkernootachtige, de mannelijke en vrouwelijke bloemen wel in afzonderlijke bloeiwijze, maar toch op denzelfden boom of heester voor.

De volgende familie der Wilgachtigen is in den regel tweehuizig.

Nu kunnen er echter bij deze families wel eens afwijkingen voorkomen.

Vooreerst kan 't bij Elzen en Berken vaak gebeuren dat een zuiver vrouwelijk katje op denzelfden gemeenschappelijken steel zit, die ook mannelijke katjes draagt. Hierbij heeft normale vruchtvorming plaats.

't Kan ook voorkomen, dat mannelijke en vrouwelijke bloemen in 'tzelfde katje zitten.

Zulke androgyne bloeiwijzen waren bij Wilgen reeds lang bekend.

't Meest komt zoo'n geval voor bij *S. cinerea* en *S. aurita*, bij welke soorten ook dikwijls overgangen van meeldraden in stampers en omgekeerd (pseudohermaphrodita en metamorfa), worden waargenomen.

Bij *S. purpurea*, waar 't verschijnsel zeldzaam is, heeft deze vorm den naam van „*mirabilis*” verworven.